

Vooraf: nieuwe apparatuur stelt ons voor nieuwe mogelijkheden en vragen

Door de verbouwing van ons kerkgebouw zijn we overgegaan op nieuwe apparatuur. Met de nieuwe apparatuur is het mogelijk om de kerkdiensten met geluid én beeld te volgen. Dit kan zowel ten tijde van de dienst zelf ("live") of achteraf. Het evangelie is voor iedereen tot aan de einden der aarde. Deze eeuwenoude stelling krijgt plotseling een heel concrete betekenis met de mogelijkheden van KerkTV via internet. De overweldigende uitwerking van deze technische mogelijkheden mogen niet als effect hebben dat we voorbij gaan aan bezwaren die er kunnen zijn met betrekking tot KerkTV.

Gebruiksmogelijkheden KerkTV zijn uitgebreid

Het aanbieden van KerkTV biedt de volgende mogelijkheden:

1. Gemeenteleden kunnen diensten volgen op het internet via kerkdienstgemist.nl
2. KerkTV geeft meer betrokkenheid bij de dienst door het in beeld brengen van het sacrament van de Heilige Doop, het sacrament van het Heilig Avondmaal, de Openbare belijdenis van het geloof, etc.
3. De dienst kan zowel dichtbij in de woonplaats, als veraf in binnen- en buitenland gevolgd worden.
4. KerkTV biedt de mogelijkheid om digitale opnames te maken van bijzondere diensten zoals: doopdienst, trouwdiensten, kerstfeestviering etc.

De afspraken moeten vastgelegd, zodat het voor iedereen te raadplegen is. De kerkgangers moeten weten dat er in een dienst wordt gefilmd door bordjes op te hangen bij de ingang. Ook gastpredikanten moeten op de hoogte worden gesteld van de beelduitzendingen. Gemeenteleden moeten weten waar ze moeten zijn met bezwaren en neem deze bezwaren ook serieus. Wees niet bang om het beleid aan te passen als dat nodig blijkt. Beter wat langer doen over invoeren en het wegnemen van bezwaren, dan achteraf geconfronteerd worden met (ook juridisch hout snijdende) bezwaren. Het is fijner wanneer het ook meteen naar aller tevredenheid van start kan gaan.

Bezinning op gebruik is nodig; geen principiële bezwaren tegen uitzenden beelden

Vanuit de kerkenraad is in Bij-Een Januari 2013 geschreven:

Bezinning videostreaming

"De diensten zijn al langere tijd d.m.v. geluid via het Internet online te volgen en ook achteraf te downloaden. Omdat binnen onze kerk de camera's hingen en er dus beeld & geluid geproduceerd kon worden, is door de commissie van beheer eind 2009 besloten om mee te doen met een twee maanden durende pilot op lokaal niveau van videostreaming (= beelduitzending) van kerkdiensten via het Internet. Tijdens deze pilot waren de diensten -via een met een wachtwoord afgeschermd gedeelte- op de website van onze kerk te bekijken. De diensten waren alleen online te bekijken, er werd niets opgeslagen voor bezichtiging achteraf.

In 2011 werd op de gemeentevergadering de vraag gesteld of de mogelijkheden van beelduitzending onderzocht zou kunnen worden. De achtergrond was niet dat hier vraag naar was, maar de vraag had te maken met de leeftijd van de huidige kerktelefoonkastjes. Geantwoord werd dat eerst bezinning nodig was voordat er tot eventuele beelduitzending kan worden overgegaan.

Inmiddels heeft deze bezinning binnen de kerkenraad plaatsgevonden. Er is geconstateerd dat er tegen beelduitzendingen geen Bijbels gefundeerde principiële bezwaren zijn. Aan uitzendingen van zowel geluid als beeld zitten nadelen, maar de zegeningen voeren toch de boventoon. Wel ontstaan er als gevolg van deze constatering een aantal praktische vragen, zoals wat kost het, wat en hoe willen we in beeld brengen, hoe gaan we om met de privacy, willen we open beschikbaarheid of d.m.v. een wachtwoord, et cetera. Deze praktische vragen worden nu niet behandeld, maar pas op het moment dat er een volgende stap gezet zal worden. Afsproken is dat bij de mogelijke vervanging van de huidige kerktelefoon-apparatuur deze, als het enigszins kan, geschikt moet zijn voor eventuele toekomstige beelduitzendingen.

Conclusie: er is niet besloten dat we met beelduitzending gaan starten, maar er is geconstateerd dat er geen principiële bezwaren zijn tegen het – onder voorwaarden – in beeld doorgeven van de kerkdiensten."

Praktische vragen, leiden tot extra

Er zijn vele praktische vragen te stellen met betrekking tot het uitzenden van beelden:

Wat of wie is er in beeld? Verandert de camerapositie gedurende de dienst of juist niet? Wat te doen bij de verschillende onderdelen van de liturgie? Is de predikant de hele dienst in beeld, ook tijdens de gebeden? Hoe wordt de collecte in beeld gebracht? Wat te doen bij verschillende soorten diensten (denk aan rouw-, trouw-, doop-, belijdenis- en avondmaalsdiensten)? Worden liedteksten en/of melodieën getoond? Hoe is daarmee het auteursrecht gewaarborgd? Zijn de beelduitzendingen door iedereen te bekijken of enkel door een besloten groep (met een inlogcode) en hoe lang zijn de uitzendingen na de dienst nog te bekijken? Of alleen de "live" diensten voor iedereen en het archief met een inlogcode?

Privacywetgeving maakt dat we voorzichtig moeten zijn met verspreiden van beelden

Naast praktische bezwaren hebben we ook te maken met privacywetgeving. De AVG wet is op 25 mei 2018 actief geworden. De waarborging van privacy is voor ons belangrijk en we willen hier dan ook rekening mee houden. We dienen zorgvuldig om te gaan met (persoons)gegevens van en over kerkleden.

Inhoudelijk, vanuit de beleving van het evangelie, valt over eventuele bezwaren veel te zeggen, maar het simpele feit dat we ons in een land bevinden waar een privacywetgeving van toepassing is, geeft kerken de verantwoordelijkheid om op een serieuze manier met deze bezwaren om te gaan.

De privacy van individuele personen dient daarom beschermd te worden bij het maken en verspreiden van beeldopnames van diensten in de CGK Goes. Het beleid daaromtrent dient inzichtelijk te zijn voor gemeenteleden en overige bezoekers van een dienst in de CGK Goes.

Elementen uit dit reglement gelden ook voor projectie van personen op het scherm tijdens de dienst in de kerk.

Achtergrondinformatie

In de algemene regels in Nederland rondom het maken van foto- of filmmateriaal wordt onderscheid gemaakt tussen de openbare en de besloten ruimte. In de openbare ruimte is het (onder voorwaarden) aan iedereen toegestaan beelden te maken, te filmen of te fotograferen. In de besloten ruimte is dat verboden, tenzij dit is aangekondigd én er geen alternatief is voor datgene wat wordt beoogd (wie een TV-uitzending beoogt, moet wel opnames maken). Hoewel kerken – vrij toegankelijk voor iedereen – behoren tot de openbare ruimte, vallen zij echter voor de privacywetgeving onder de besloten ruimte. Dat is om redenen van bescherming van de uitoefening van godsdienst of levensovertuiging. Er zijn geen wettelijke regels voor kerken over de omgang en handhaving van privacy in relatie tot gebruik van KerkTV. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) dient de bescherming van persoonsgegevens. Het gaat dan om in het openbaar traceerbare gegevens, die aan een specifieke persoon gekoppeld kunnen worden. Het is niet duidelijk of geluids- en/of beeldopnames van kerkdiensten daaronder vallen. Je zou kunnen stellen dat dit voor een voorganger wel geldt, evenals voor degene die bijv. de schriftlezing doet als de naam van de lezer genoemd wordt en bij voorbeden voor personen die bij naam genoemd worden. Dat geldt dus zowel voor geluidsoptnames, als voor KerkTV opnames. Daarnaast valt KerkTV niet onder de regelgeving voor cameratoezicht (College bescherming persoonsgegevens, CBP) en hoeft hiervoor geen toestemming van het CBP verkregen te worden.

Bestaande regelgeving is dus niet zondermeer toepasbaar op KerkTV. Toch is het goed om persoonsbescherming in relatie tot KerkTV zo goed mogelijk te regelen, waarbij elementen uit bestaande regelgeving als richtinggevend gebruikt worden.

Uitgangspunten voor beelduitzendingen KerkTV

- De hoofdgedachte achter het uitzenden van beelden is dat de woordverkondiging en wat daaromheen in de liturgie gebeurd centraal staat. Daarmee is het liturgisch centrum het focuspunt voor wat er op KerkTV te zien is.
- De voorganger staat primair in beeld, de non-verbale communicatie bij de woordverkondiging ondersteunt het gesproken woord.
- Zo min mogelijk switchen van camera-perspectief; de woordverkondiging staat centraal.
- Zo min mogelijk kerkleden herkenbaar in beeld.
- Uit oogpunt van eerbied worden de gebeden buiten beeld gehouden.
- Tijdens Heilig Avondmaal wordt zo min mogelijk gefilmd. Het breken van het brood en het schenken van de wijn wordt in 'close-up' weergegeven.

Afspraken

Ten aanzien van de opnames van de diensten zijn er verder nog de volgende afspraken:

1. Bandbreedte van de opgenomen dienst: van ca. 10 minuten voor aanvang van de kerkdienst tot einde van het orgelspel na de dienst.
2. In de minuten voordat de kerkdienst begint worden alleen beelden vertoont van het liturgisch centrum.
3. De opnames richten zich op:
  - a. Liturgisch centrum en elementen daarop (bijvoorbeeld de bloemen van de bloemengroet, de tafel met het avondmaalstel, de doopvont).
  - b. Kerkgebouw (waaronder: orgel, vleugel, overzicht kerkzaal met gemeenteleden van opzij of 'op de rug' gefilmd).

- c. Voorganger, ambtsdragers, gemeenteleden die een bijdrage leveren op het liturgisch centrum, leden van een muziekgroep/koor/cantorij en andere musici die herkenbaar in beeld komen of kunnen komen.
4. Vanwege de interactie tussen de voorganger en de doelgroep, kunnen kinderen tijdens een kindermoment op het liturgisch centrum herkenbaar in beeld komen. De ouder(s) is/zijn zelf verantwoordelijk voor wel/geen deelname van hun kind(eren) aan het kindermoment.
5. Tijdens de gebeden wordt een stilstaande opname getoond, bijvoorbeeld van het kruis op de wand; in ieder geval wordt de voorganger niet in beeld gebracht. Voor iemand die een gebed uitsprekt kan het nl oncomfortabel zijn om te worden gefilmd, bijvoorbeeld omdat hij soms ook informatie van papier nodig heeft bij de voorbeden.
6. Tijdens het zingen worden geen 'close-up' opnames gemaakt van personen. Wel kan een overzichtbeeld van de kerkzaal worden gemaakt, met daarin gemeenteleden van opzij of 'op de rug' gefilmd. Daarnaast wordt in het scherm de te zingen liedteksten getoond.
7. Tijdens het collecteren wordt het liturgisch centrum, orgel of vleugel in beeld gebracht. Tijdens de collecte moet nl iedereen de vrijheid hebben om wel of niet te geven, zonder dat dit in beeld is ("Maar als u een liefdegave geeft, laat dan uw linkerhand niet weten wat uw rechterhand doet." Mat. 6:3).
8. Bij opnames van speciale diensten kunnen er personen of familie herkenbaar in beeld gebracht worden, in detail of in een overzichtbeeld. Betreffende personen en hun familie kunnen het als een positieve herinnering ervaren dat zijzelf of hun dierbaren in beeld zijn, wat eventueel van betekenis kan zijn in hun latere levensfase. Als betreffende personen niet herkenbaar in beeld gebracht willen worden, dient men dit van te voren aan de scriba van de kerkenraad schriftelijk te melden. De scriba informeert daarna het beamteam. Het betreft de volgende diensten:
  - a. De bediening van de Heilige Doop (binnenbrengen en doopmoment op het liturgisch centrum);
  - b. De Openbare belijdenis van het geloof (gebeurtenissen op het liturgisch centrum);
  - c. Huwelijksbevestiging indien deze onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad plaatsvindt (detailopnames van de gebeurtenissen op het liturgisch centrum zoals bevestiging, en overhandigen van de trouwbijbel);
  - d. Andere niet nader genoemde diensten waarbij personen met opzet herkenbaar in beeld gebracht kunnen worden, in overleg met de kerkenraad.
9. Bij de bediening van het Heilig Avondmaal worden de kerkleden niet in beeld gebracht, maar wordt het breken van het brood en het schenken van de wijn in 'close-up' weergegeven. Buiten deze momenten wordt het kruis aan de wand in beeld gebracht.

Doop- en trouwdiensten

Naast het feit dat in dergelijke diensten de liturgie anders is dan anders, betreft het hierbij diensten die meestal een persoonlijker karakter hebben dan een doorsnee dienst. Hierdoor kan het gewenst zijn eerst te overleggen met de direct betrokkenen (bruidspaar, doopouders etc.). Denk in deze context ook aan diensten waar medewerking wordt verleend door een koor of band. Zij kunnen bezwaar hebben tegen beelduitzending in het algemeen of tegen beschikbaarheid in het uitzendingenarchief vanwege bijvoorbeeld rechten op liederen.

Verantwoordelijkheid voor KerkTV

Hieronder is aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is bij het gebruik van kerkTV:

1. De Commissie van Beheer zorgt voor duidelijke en zichtbare aanwijzingen waarop wordt aangegeven dat er tijdens de dienst beeldopnames worden gemaakt. Deze bordjes bevinden zich bij de ingangen van de kerk.
2. De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor het beamteam, dat de opnames verzorgt.
3. De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor het op juiste en integere wijze verzorgen van beeldopnames door het beamteam, waarbij dit reglement in acht genomen wordt.
4. De kerkenraad heeft het beheer van de opnames toevertrouwd aan kerkdienstgemist.nl. Opnames zijn zichtbaar gedurende de diensten, en daarna circa 12 maanden, via kerkdienstgemist.nl
5. De Commissie van Beheer is verantwoordelijk voor de techniek en het cont(r)act met kerkdienstgemist.nl.
6. De kerkenraad kan niet aansprakelijk gesteld worden voor oneigenlijk gebruik van opnames, die via kerkdienstgemist.nl, of op andere wijze verkregen, beschikbaar zijn gesteld en waardoor derden benadeeld kunnen worden (bijvoorbeeld beelden verspreiden via internet anders dan via kerkdienstgemist.nl met het oogmerk om een persoon of een groep van personen te benadelen).

Diensten vrij te bekijken via kerkdienstgemist.nl:

Wij willen geen wachtwoord voor de uitzendingen op internet invoeren om de volgende redenen:

- Een wachtwoord wordt makkelijk doorgegeven. Als bijv. kleinkind gedoopt wordt, wil oma graag meekijken, maar zij heeft bekenden die dat ook willen zien, enz.
- Alleen wanneer een wachtwoord vaak gewisseld wordt, geeft het de zekerheid dat het aantal kijkers van buiten de CGK Goes klein kan blijven. Dit zou een grote belasting worden voor de webbeheerder.

- We vinden dat onze uitgezonden diensten overal gezien mogen worden. Velen mogen kennisnemen van het Evangelie, zoals dat in de CGK Goes wordt uitgedragen.

Reglement Kerk TV

1. CGK Goes zendt de kerkdiensten live uit met geluid en beeld via het platform kerkdienstgemist.nl. Het hoofddoel (van het uitzenden van kerkdiensten) is een nog directere beleving van en betrokkenheid bij de diensten van mensen die niet (meer) zelf in de kerk aanwezig kunnen zijn. Als nevensdoel kan aan de missionaire opdracht worden gedacht. Buitenstaanders kunnen op deze manier met het evangelie in aanraking komen.
2. In de kerk hangen twee beweegbare camera's waarmee de diensten worden uitgezonden via internet en ook opgenomen. Een camera aan de wand tussen het orgel en het ronde raam en een camera aan de voorkant in het midden van de galerij.
3. Deze uitzendingen bevatten beeld en geluid (of alleen geluid in het geval van kerkradio via kerkdienstgemist.nl).
4. Uitzendingen zijn tijdens en na de dienst voor iedereen (publiekelijk) beschikbaar via kerkdienstgemist.nl. Daar kunnen alle bezoekers de diensten bekijken en opslaan voor persoonlijk gebruik.
5. De uitzendingen worden maximaal 12 maanden bewaard op het platform van kerkdienstgemist.nl
6. Bij het betreden van het kerkgebouw wordt via bordjes duidelijk gemaakt dat de kerkdiensten worden opgenomen en vertoond via internet. Deze bordjes zijn uitgegeven door kerkdienstgemist.nl.
7. De camera-beelden geven de gebeurtenissen weer tijdens de dienst op het liturgisch centrum.
8. De beelden kunnen kortstondig afgewisseld worden met een totaaloverzicht van het voorste gedeelte van de kerkzaal.
9. Er worden geen close-ups van personen genomen, maar alleen genoemde kortstondige totaalbeelden.
10. Bezoekers die zeker willen zijn dat ze niet herkenbaar in beeld komen, kunnen plaatsnemen in de achterste gedeelten van de kerk (in het vak bij het ronde raam of in de buurt bij de trap naar de galerij) of op de galerij.
11. Predikanten of sprekers worden van tevoren ingelicht over de opname en uitzending.
12. De sprekers zullen met nieuwsberichten over gemeenteleden terughoudend moeten zijn met het verstrekken van persoonlijke gegevens en rekening moeten houden dat deze publiekelijk zijn. In principe is dat niet anders dan dat we dat tot nu toe gewend zijn.
13. Problemen of bezwaren tegen uitzendingen kunnen, gemotiveerd, schriftelijk worden gemeld bij de scriba (scriba@cgk-goes.nl).
14. Als dit bezwaar vooraf gegeven wordt, dan dient dit uiterlijk 2 dagen voor de desbetreffende dienst afgegeven te worden aan de scriba.
15. Nadat het bezwaar getoetst is, zal uitzending overwogen worden.
16. Als dit bezwaar echter achteraf komt dan zal deze aangepast of verwijderd worden; maar dit geldt dan niet voor de live-uitzending.
17. Deze regeling staat het ook op de website van de kerk en is op te vragen bij de scriba.

Persoonsbescherming van belang

Bij het gebruik van KerkTV is persoonsbescherming een relevant onderdeel. Hierover is het volgende afgesproken:

1. De gemeenteleden worden via de het gemeenteblad en via de website www.cgk-goes.nl geïnformeerd over het bestaan van dit reglement.
2. Met uitzondering van de voorganger, de dienstdoende ambtsdragers, gemeenteleden die een bijdrage leveren op het liturgisch centrum, leden van een muziekgroep/koor/cantorij en andere musici, zullen van individuele personen geen dichtbij detailopnames worden gemaakt. De opnames van personen beperken zich tot een overzichtsbeeld van de, op dat moment aanwezige gemeente in de kerkzaal, gefilmd van opzij of 'op de rug'.
3. Bij binnenkomst van de kerk wordt men via bordjes met een camera erop geattendeerd dat er beeldopnames worden gemaakt.
4. In de bevestigingsbrief aan de gastvoorganger zal kenbaar worden gemaakt dat er beeldopnames gemaakt en gearchiveerd zullen worden van de kerkdienst, en dat deze opnames via internet 'live' uitgezonden worden, waarbij de voorganger herkenbaar in beeld komt.
5. Zonder (uitdrukkelijke) toestemming of medeweten van gemeenteleden en/of andere personen mogen geen opnames via sociale media verspreid worden.
6. Als een kerkdienst via kerkdienstgemist.nl is uitgezonden, kan deze uitsluitend voor particulier gebruik gedownload en vastgelegd worden. Zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de kerkenraad is het niet toegestaan om kerkdiensten of delen van kerkdiensten op welke wijze dan ook te publiceren en/of te verspreiden.

We hopen op deze manier transparant te zijn; maar vooral ook Gods woord in onze kerkdiensten te verspreiden en beschikbaar te maken aan hen die deze niet fysiek kunnen meemaken.

We zijn ons bewust dat we niet alles kunnen vatten in dit reglement en we horen graag uw reactie, op- of aanmerkingen. U kunt ons vinden na de dienst of via het e-mailadres scriba@cgk-goes.nl.